

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D., ve věci

žalobce: **Solanisus Praga s.r.o.**
sídlem Husinecká 903/10, 130 00 Praha 3
zastoupený advokátkou Mgr. Magdalénou Poncza
sídlem Českobratrská 1403/2, 702 00 Ostrava

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 31, 602 00 Brno

o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 4. 2020, č. j. 15611/20/5300-21444-709739, ve věci daně z přidané hodnoty

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje

1. Včas podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání výše uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto žalobcovo odvolání proti rozhodnutí Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj (dále jen „správce daně“) ze dne 29. 6. 2018, dodatečnému platebnímu výměru na daň z přidané hodnoty (dále také „DPH“) za zdaňovací období červenec 2016.
2. Žalobce namítl, že daň mu byla stanovena po uplynutí zákonné lhůty ve smyslu § 148 zákona č. 280/2009 Sb., v rozhodném znění (dále jen „daňový řád“). Podle žalobce byla totiž daňová kontrola zahájena již faktickým úkonem správce daně dne 2. 3. 2017 (kdy byly od žalobce převzaty doklady za zdaňovací období červenec 2016), takže lhůta pro stanovení daně uplynula marně dne 2. 3. 2020.
3. Podle žalobce je otázkou, zda jsou v rámci daňové kontroly použitelné úkony, které byly učiněny ještě před samotným zdaňovacím obdobím červenec 2016 – např. místní šetření ze dne 14. 6. 2016.
4. K věci samé – daňovému podvodu – žalobce namítl, že nebyla dostatečně identifikována chybějící daň. Správce daně se opírá pouze o odpověď na mezinárodní dožádání od polského správce daně ohledně společnosti IROKS, přitom tato společnost podala za předmětné zdaňovací období daňové přiznání. Mezinárodní dožádání navíc proběhlo v roce 2017, žalovaný při rozhodování v roce 2020 vycházel z neaktuálních informací.
5. Žalobce dále uvedl, že rozhodnutí žalovaného je v rozporu s principem legitimního očekávání, neboť v odvolacím řízení vedeném na DPH za skutkově obdobné období března 2016 žalovaný k žalobcovu návrhu vyslechl svědky K. A. a P. F., kdežto v tomto řízení jejich výsledky (resp. zástupce společnosti IROKS) provedeny nebyly, byť žalobce v odvolání namítal, že nebylo dostatečně zjištěno, zda došlo ke spáchání daňového podvodu.
6. Žalobce nepopírá, že je personálně spojen se společností ILUMINAKS, ovšem správce daně z toho chybně dovodil žalobcovo zapojení do podvodného řetězce - neodůvodnil, na základě čeho mohl žalobce vědět, že některý z účastníků odběratelského řetězce nezaplátí daň.
7. Správce daně není oprávněn hodnotit ekonomický smysl obchodních transakcí, míru podnikatelského rizika. Žalobce se k tomu vyjadřoval v rámci řízení za jiná zdaňovací období, ačkoli to nebylo jeho povinností, ovšem správce daně na to nijak nereagoval. Žalobce je úspěšným podnikatelem, který realizuje ve velké míře nákup a prodej, je schopen investovat volné finanční prostředky obratem do dalšího nákupu. Pokud by žalobce postupoval tak, že by zboží koupil v Polsku a tam jej také prodal, mohl by si sice uplatnit nárok na odpočet DPH u polského správce daně, avšak polská finanční správa prostřednictvím legálních nástrojů zadržuje odpočet nezřídka i více než 6 měsíců, což by při žalobcových transakcích značného rozsahu znamenalo vázání prostředků v řádech desítek až stovek milionů korun. V tomto světle dostává doprava zboží do ČR a jeho následný prodej do Polska zcela jiné rozměry.

8. Žalovaný ve vyjádření uvedl, že daňová kontrola byla zahájena až 15. 6. 2017, kdy byl vymezen předmět a rozsah kontroly. K dalším námitkám zopakoval argumentaci uvedenou v odůvodnění napadeného rozhodnutí, a pokud jde o ekonomický smysl transakcí, uvedl, že žalobcovo vysvětlení v žalobě nebylo správním orgánům dosud předestřeno, nicméně popsany obchodní model není způsobilý generovat nadměrný odpočet DPH, který by mohl být zadržován polským správcem daně. Pokud by totiž žalobce uhradil dodavateli zdanitelná plnění včetně DPH, odběratelé by uhradili žalobci zdanitelná plnění včetně DPH, a za předpokladu kladné marže (žalobce sám uvádí, že prodává zboží se ziskem) by následně žalobce odvedl vlastní daňovou povinnost správci daně. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.
9. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů - dále jen „s. ř. s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Rozhodoval přitom v souladu s § 51 s. ř. s. bez nařízení jednání.
10. Pokud jde o zahájení daňové kontroly, z obsahu správních spisů soud zjistil, že dne 2. 3. 2017 byla s žalobcem zahájena daňová kontrola DPH za jiná zdaňovací období (1-4/2014, 4-6/2016, 8-10/2016 a 12/2016), přičemž v protokole je uveden i rozsah kontroly (všechny rozhodné skutečnosti) a výčet písemností a dokumentů, převzatých od žalobce, v členění podle jednotlivých výše uvedených zdaňovacích období. Dne 15. 6. 2017 pak byla s žalobcem zahájena daňová kontrola DPH za zdaňovací období červenec 2016 a listopad 2016, s tím, že i zde je v protokole uveden rozsah kontroly (všechny rozhodné skutečnosti) a výčet písemností a dokumentů, převzatých od žalobce, v členění podle jednotlivých zdaňovacích období. Podle § 87 odst. 1 věty první daňového řádu, daňová kontrola je zahájena prvním úkonem správce daně vůči daňovému subjektu, při kterém je vymezen předmět a rozsah daňové kontroly a při kterém správce daně začne zjišťovat daňové povinnosti nebo prověřovat tvrzení daňového subjektu nebo jiné okolnosti rozhodné pro správné zjištění a stanovení daně. V daném případě byl předmět a rozsah daňové kontroly DPH za červenec 2016 vymezen dne 15. 6. 2017, přičemž tohoto dne byly zároveň převzaty doklady od žalobce k tomuto zdaňovacímu období. Daňová kontrola byla tedy zahájena dne 15. 6. 2017. Dodatečný platební výměr z 29. 6. 2018 neprodloužil lhůtu pro stanovení daně ve smyslu § 148 odst. 2 písm. b) daňového řádu, lhůta běžela v souladu s § 148 odst. 1, 3 daňového řádu do 15. 6. 2020. Rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 4. 2020 bylo doručeno zástupkyni žalobce dne 24. 4. 2020. Žalobní námitka, týkající se prekluze práva stanovit daň, je nedůvodná.
11. Pokud jde o použitelnost dřívějších úkonů pro daňovou kontrolu, soud připomíná znění § 93 odst. 1 věty první daňového řádu, podle něhož lze jako důkazních prostředků užít všech podkladů, jimiž lze zjistit skutečný stav věci a ověřit skutečnosti rozhodné pro správné zjištění a stanovení daně a které nejsou získány v rozporu s právním předpisem, a to i těch, které byly získány před zahájením řízení. Žalobce nenamítal získání důkazního prostředku v rozporu s právním předpisem, namítal pouze časové souvislosti, takže tato žalobní námitka je nedůvodná.
12. K věci samé zjistil soud ze správních spisů, že žalobce v červenci 2016 nakupoval od několika dodavatelů v Polsku řepkový olej, ten byl převážen do ČR (celkem 326

autocisteren), v Orlové-Lazech byl stáčen a přečerpáván a poté přepraven opět do Polska (6 autocisteren z Čadce – SR, ostatní z ČR). Na výstupu šlo o třístranný obchod, žalobce byl prodávajícím, prostřední osobou byla společnost ILUMINAKS, kupujícím byla společnost IROKS. Z odpovědi na mezinárodní dožádání vyplývá, že společnost IROKS podala přiznání k DPH za zdaňovací období 1. a 3. čtvrtletí 2016, avšak nevykázala v nich žádné intrakomunitární transakce. Tato společnost je nekontaktní, nemá nahlášeno číslo bankovního účtu používaného pro podnikání, sídlí na virtuální adrese a od ledna 2017 jí byla zrušena registrace k DPH z důvodu neplnění daňových povinností. Soud má za to, že chybějící daň byla v tomto případě zcela správně a naprosto dostatečně identifikována u společnosti IROKS, která sice podala daňová přiznání, vztahující se i k předmětnému období, ale nevykázala v nich vůbec žádná intrakomunitární plnění. Žalobcova námitka k chybějící dani je tedy nedůvodná, a v části, kde namítá neaktuálnost informací, je navíc zcela obecná.

13. K námitce legitimního očekávání soud zjistil z obsahu správních spisů, že veškeré žalobcovy důkazní návrhy v průběhu daňové kontroly za předmětné zdaňovací období směřovaly k osobám dodavatelů, nikoli k IROKS (tedy konečnému odběrateli). V doplnění blanketního odvolání žalobce zopakoval, co bylo zjištěno ke společnosti IROKS z mezinárodního dožádání, s tím, že podle něj měla polská daňová správa vyvinout větší úsilí. Poté popsal, jak si ověřoval dostupné informace z veřejných rejstříků (nic nenásvědčovalo zapojení do daňového podvodu), načež následuje věta: „K prokázání výše uvedeného daňový subjekt opakovaně navrhoval provést výslechy zejména osob oprávněných jednat za daňový subjekt, společnost ILUMINAKS a společnost IROKS“. Soud má za to, že žalobce v žalobě poněkud zkresluje a mlží průběh správního řízení – jak vyplývá z výše uvedených zjištění ze správních spisů, žalobce žádné výslechy svědků za IROKS nenavrhoval ani v průběhu daňové kontroly, ani v odvolání, kde pouze tvrdil, že je (dříve – tedy v průběhu předmětné daňové kontroly) navrhoval. Pokud jde o argumentaci daňovou kontrolou za jiné zdaňovací období, žalobce sám v žalobě uvedl, že tam výslechy svědků navrhl – což je tedy podstatný rozdíl oproti nyní projednávané věci. Žalobní námitka legitimního očekávání je nedůvodná.
14. Pokud jde o žalobcovo zapojení do podvodného řetězce a jeho vědomost o podvodu, soud zjistil z obsahu správních spisů, že na velmi podrobnou výzvu ze dne 3. 8. 2017, konkrétně popisující zjištěný stav včetně postavení jednotlivých článků v řetězci, odpověděl žalobce obecně, že nevěděl a nemohl vědět o podvodu, a navrhl vyslechnout svědky za dodavatele a za odběratele ILUMINAKS (odpověď z 8. 9. 2017), poté ve vyjádření z 13. 3. 2018 poukazoval na právní úpravu DPH a vysvětloval postatu třístranného obchodu. Je nesporné, že žalobcova jednatelka A. M. K. a jeho prokurista B. M. byli zároveň jednatelkou a prokuristou společnosti ILUMINAKS. Správce daně a poté i žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí se věnovali rozsáhle, podrobně a podloženě jednotlivým skutečnostem, na nichž vystavěli závěry o podvodném řetězci a účasti žalobce v něm. Není to zdaleka jen personální propojení žalobce a jeho přímého odběratele, i když tato okolnost (právě s ohledem na podstatu třístranných obchodních transakcí) se jeví jako velmi podstatná. Žalobce i v žalobě namítal k tomuto velmi kuse a obecně, proto soud nepovažuje za nutné opakovat vše, co již zjistily a vyhodnotily správní orgány. Soud tedy odkazuje v podrobnostech na odůvodnění napadeného rozhodnutí, s nímž se zcela ztotožňuje, včetně shrnujícího odstavce 74. K tomu soud dále připomíná ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, reprezentovanou zejména rozsudkem ze dne 24. 8. 2010 č. j. 4 As 3/2008-78, podle něhož:

„Míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod - byť i vyhovující - obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej.“. Žalobní námitka týkající se tvrzeného nedostatečného odůvodnění zapojení žalobce do podvodného řetězce a jeho vědomosti o podvodu není důvodná.

15. Pokud jde o ekonomický smysl obchodních transakcí, soud především nesdílí žalobcův názor, že by jej správní orgány nemohly hodnotit – ekonomický smysl hraje důležitou roli při posuzování, zda šlo o aktivity s cílem ekonomického zisku či především o vytvoření prostoru pro podvod na DPH. I zde soud souhlasí s žalovaným, který se věnoval podstatě daňových podvodů na DPH, včetně roviny evropského práva, v bodech 18 a následujících odůvodnění napadeného rozhodnutí. Z obsahu správních spisů soud zjistil, že žalobce reagoval na tvrzení správce daně o nehospodárném jednání (dovoz zboží do ČR a obratem jeho vývoz zpět do Polska) pouze tak, že „předloží obecnou finanční analýzu, kterou v současné době připravuje“ (sdělení z 13. 3. 2018). Následovalo již jen vysvětlení v žalobě, jak je uvedeno v odst. 7 tohoto rozhodnutí. Podle názoru soudu žalobci především nic nebránilo v tom, aby to, co nyní uvedl v žalobě, sdělil již v průběhu správního řízení, bez nutnosti „finanční analýzy“, pouze jako tvrzení daňového subjektu. Pokud žalobce poukazoval na svá sdělení v rámci jiných daňových kontrol, soud uvádí, že jiné kontroly nejsou předmětem tohoto přezkumu. Dále má soud shodně s žalovaným za to, že verze předestřená nyní žalobcem neobstojí z hlediska daňové logiky. Soud připomíná, že se věci zabýval v rozsahu žalobních bodů, nicméně odůvodnění napadeného rozhodnutí je podrobné a komplexní, není zdaleka založeno jen na posouzení ekonomického smyslu žalobcova počínání. Ani tato žalobní námitka není důvodná.
16. S ohledem na výše uvedené soud žalobu jako nedůvodnou zamítl v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s.
17. Procesně úspěšnému žalovanému (§ 60 odst. 1 s. ř. s.) nevznikly v řízení žádné náklady převyšující jeho běžnou činnost, soud proto rozhodl o náhradě nákladů řízení tak, jak je uvedeno ve II. výroku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 24. března 2021

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu